

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

УЗГОДЖЕНО

В.о. декана ФЕБА

С. Петровська

«03» 11 2018р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А.Гудманян

«03» 11 2018р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Економіка праці і соціально-трудові відносини»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства» (за видами економічної діяльності)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Курс – 3

Лекції – 34

Практичні заняття – 17

Самостійна робота – 69

Усього (годин/кредитів ECTS) – 120/4

Семестр – 5

Екзамен – 5 семестр

Домашнє завдання (1) – 5 семестр

Індекс РБ-6-051/16-2.1.19 РБ-076/16-2.1.19

Система менеджменту якості.
Робоча навчальна програма
навчальної дисципліни «Економіка праці і
соціально-трудова відносини»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РНП 11.01.05-2018

Стор.2 із 12

Робочу навчальну програму дисципліни «Економіка праці і соціально-трудова відносини» розроблено на основі робочих навчальних планів РБ-6-051/16, РБ-076/16, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальностями: 051 «Економіка» за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства (за видами діяльності)», 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» за освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» навчальних програми цієї дисципліни, індекс НБ-6-051./16-2.1.19, НБ-6-076/16-2.11.19 затвердженої «05» 10 2018 р., та відповідних нормативних документів.

Робочу навчальну програму розробила:
професор кафедри економіки та бізнес-технологій Ушенко Н. Ушенко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 076 «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» за освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» – кафедри економіки та бізнес-технологій протокол № 1 від «21» 08 2018 р.

Т.в.о. завідувача кафедри Ушенко Н. Ушенко

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства (за видами діяльності)» – кафедри економіки повітряного транспорту, протокол № 17 від «02» 07 2018 р.

Завідувач кафедри Ареф'єва О. Ареф'єва

Робочу навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФЕБА № 22 від «07» 09 2018 р.

Голова НМРР Тофанчук А. Тофанчук

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Врахований примірник №

ЗМІСТ

1. Вступ	4
2. Зміст навчальної дисципліни	4
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни	4
2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять.....	5
2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг	5
2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	6
2.2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг.....	6
2.2.3.1. Домашнє завдання.....	6
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Список рекомендованих джерел.....	7
3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до технічних засобів навчання.....	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь....	8

1.ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни розроблена на основі навчальної програми дисципліни «Економіка праці і соціально-трудові відносини» та «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.15 №37/роз.

Рейтингова система оцінювання (PCO) є невід'ємною складовою робочої навчальної програми і передбачає визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного та семестрового контролю, з наступним переведенням оцінки за багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

PCO передбачає використання модульних рейтингових оцінок (поточної, контрольної, підсумкової), а також екзаменаційної або залікової, підсумкової семестрової та підсумкової рейтингових оцінок.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		усього	лекції	практ.	СРС
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Модуль №1. «Соціально-трудові відносини на ринку праці»					
1.1	Праця як сфера життєдіяльності та провідний чинник виробництва	5	2	-	3
1.2	Населення і трудовий потенціал суспільства. Людський капітал	7	2	2	3
1.3	Ринок праці та його регулювання	6	2	-	4
1.4	Зайнятість населення і безробіття	8	2	2	4
1.5	Система соціально-трудових відносин	6	2	-	4
1.6	Соціальне партнерство	8	2	2	4
1.7	Регулювання соціально-трудових відносин	6	2	-	4
1.8	Моніторинг соціально-трудової сфери	8	2	2	4
1.9	Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин	8	2	2	4
1.10	Модульна контрольна робота №1	4	2	-	2
Усього за модулем №1		66	20	10	36
Модуль №2. «Економіка і організація праці»					
2.1	Організація праці	8	2	2	4
2.2	Нормування праці	6	2	-	4
2.3	Продуктивність і ефективність праці	8	2	2	4
2.4	Оплата праці	6	2	-	4
2.5	Планування та аналіз трудових показників.	8	2	2	4
2.6	Інформаційне забезпечення, звітність, консалтинг і аудит у сфері праці	7	2	1	4

2.7	Домашнє завдання	8	-	-	8
2.8	Модульна контрольна робота № 2	3	2	-	1
Усього за модулем №2		54	14	7	33
Усього за 5 семестр		120	34	17	69
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69

2.2. Проектування дидактичного процесу з видів навчальних занять

2.2.1 Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1	2	3	4
5 семестр			
Модуль №1 «Соціально-трудові відносини ринку праці»			
1.1	Праця як сфера життєдіяльності та провідний чинник виробництва	2	2
1.2	Населення і трудовий потенціал суспільства. Людський капітал	2	2
1.3	Ринок праці та його регулювання	2	2
1.4	Зайнятість населення і безробіття	2	2
1.5	Система соціально-трудових відносин	2	2
1.6	Соціальне партнерство	2	2
1.7	Регулювання соціально-трудових відносин	2	2
1.8	Моніторинг соціально-трудової сфери	2	2
1.9	Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин	2	2
1.10	Модульна контрольна робота №1	2	2
Усього за модулем №1		20	20
Модуль №2 «Економіка і організація праці»			
2.1	Організація праці	2	2
2.2	Нормування праці	2	2
2.3	Продуктивність і ефективність праці	2	2
2.4	Оплата праці	2	2
2.5	Планування та аналіз трудових показників	2	2
2.6	Інформаційне забезпечення, звітність, консалтинг і аудит у сфері праці	2	2
2.7	Модульна контрольна робота №2	2	1
Усього за модулем №2		14	13
Усього за 5 семестр		34	33

2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практ. заняття	СРС
1	2	3	4
5 семестр			
Модуль №1 «Соціально-трудові відносини на ринку праці»			
1.1	Праця як сфера життєдіяльності та провідний чинник виробництва. Населення і трудовий потенціал суспільства. Людський капітал	2	2
1.2	Ринок праці та його регулювання. Зайнятість населення і безробіття	2	4
1.3	Система соціально-трудових відносин. Соціальне партнерство	2	4
1.4	Регулювання соціально-трудових відносин. Моніторинг соціально-трудової сфери	2	4
1.5	Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин	2	2
Усього за модулем №1		10	16
Модуль №2 «Продуктивність і ефективність праці»			
2.1	Організація праці	2	2
2.2	Нормування праці. Продуктивність і ефективність праці	2	4
2.3	Оплата праці. Планування та аналіз трудових показників	2	4
2.4	Інформаційне забезпечення, звітність, консалтинг і аудит у сфері праці	1	2
Усього за модулем №2		7	12
Усього за 5 семестр		17	28

2.2.3. Самостійна робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
5 семестр		
1	Опрацювання лекційного матеріалу	30
2	Підготовка до практичних занять	28
3	Виконання домашнього завдання	8
4	Підготовка до модульних контрольних робіт	3
Усього за 5 семестр		69
Усього за навчальною дисципліною		69

2.2.3.1. Домашнє завдання

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується у п'ятому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в області економічних відносин, що виникають між

людьми в процесі трудової діяльності та механізмами й формами практичної реалізації цих відносин, розвитку соціально-трудових відносин в Україні.

Виконання ДЗ є важливим етапом у підготовці фахівців економічних спеціальностей.

Конкретна мета ДЗ міститься у відпрацюванні навичок щодо визначення потреби в трудових ресурсах, визначення показників ефективності праці та обґрунтування основних напрямів підвищення ефективності праці, розрахунку показників продуктивності праці, розробки нормативів праці, аналізу змісту і складності праці, визначення заробітної плати при відрядній і погодинній системах, використання закордонного досвіду у процесі розробки системи управління трудовою діяльністю.

Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання ДЗ, – до 8 годин самостійної роботи.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Список рекомендованих джерел

Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Городецька Л. О. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навчальний посібник/ Л.О. Городецька. – Київ: НАУ, 2011. – 432 с.

3.1.2. Гриньова В.М. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навч. посіб. / В.М. Гриньова, Г.Ю. Шульга. – К., 2010. – 310 с.

3.1.3. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Навч. посіб. / Грішнова О.А. – К., 2011. – 390 с.

3.1.4. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: Практикум: Навч. посіб. / Грішнова О.А. – К., 2012. – 286 с.

3.1.5. Дарченко Н.Д. Економіка праці і соціально-трудові відносини. Збірник завдань і вправ: навчальний посібник / Н.Д. Дарченко, В.С. Рижиков, О.Л. Єськов, О.М. Мікрюков. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 252с.

3.1.6. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / [А. М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. – К. : КНЕУ, 2009. – 711 с.

3.1.7. Есинова Н.И. Экономика труда и социально-трудовые отношения: учебное пособие/ Н.И. Есинова. – Киев: Кондор, 2008. – 464 с.

3.1.8. Качан Є.П. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навчальний посібник / Є.П. Качан, О.П. Дяків, С.А. Надвичиний, В.М. Островерхов. – Київ: Знання, 2008. – 408с.

3.1.9. Ковальов В. М. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.М. Ковальов, В.С. Рижиков, О. Л. Єськов, О.А. Атаєва, В.О. Фролов. – Краматорськ: ДДМА, 2013. – 256 с.

3.1.10. Лукашевич В.М. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навчальний посібник – 2-е вид., перероб. та доп. – Львів: Новий світ – 2000, 2012. – 424с.

3.1.11. Никифорак В.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник / В.А. Никифорак, Л.Д. Водянка, З.І. Кобеля, О.Я. Никифорак. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2013. – 332с.

Додаткові рекомендовані джерела

3.1.12. Архів випусків журналу "Демографія та соціальна економіка" – Режим доступу: <http://dse.org.ua/nomera.html>

3.1.13. Пилипенко С.Н. Методическиерекомендации по изучению учебной дисциплины "Экономика труда и социально-трудова отношения" / С. Н. Пилипенко, М. В. Горобинская. – Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеца, 2016. – 107 с.

3.1.14. Ушенко Н.В. Людський капітал: регуляторні механізми відтворення/ Н.В. Ушенко. – Донецьк:ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 288с.

3.1.15. Шумська Г.М. Практичні завдання до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудова відносини» / Г. М. Шумська. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 44 с.

3.1.16. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.1.17. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>

3.1.18. Офіційний сайт Державної міграційної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dmsu.gov.ua/>

3.1.19. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua>

3.1.20. Офіційний сайт Міжнародної організації праці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ilo.org>

3.2. Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів до ТЗН

№ пор.	Назва	Шифр тем за тематичним планом	Кількість
1	Методичні вказівки до практичних занять	1.1-1.9; 2.1-2.6	1 прим. та електронна версія
2	Методичні вказівки з виконання домашнього завдання	2.7	1 прим. та електронна версія

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

5 семестр				
Модуль №1		Модуль №2		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу, напрацювання практичних навичок	25 (сумарна)	Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу, напрацювання практичних навичок	15 (сумарна)	
		Виконання домашнього завдання	18	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 15 балів</i>		<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше 20 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	

Усього за модулем №1	40	Усього за модулем №2	48	
Екзамен				12
Усього за 5 семестр				100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховується студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах				Оцінка за національною шкалою
Виконання завдань на знання теоретичного матеріалу		Виконання та захист домашнього завдання	Виконання модульної роботи	
Модуль №1	Модуль №2			
23-25	14-15	17-18	14-15	Відмінно
19-22	12-13	14-16	12-13	Добре
15-18	9-11	11-13	9-11	Задовільно
менше 15	менше 9	менше 11	менше 9	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкових модульних рейтингових оцінок
в балах оцінкам за національною шкалою

Модуль №1	Модуль №2	Оцінка за національною шкалою
36-40	43-48	Відмінно
30-35	36-42	Добре
24-29	29-35	Задовільно
менше 24	менше 29	Незадовільно

4.5. Сума підсумкових модульних рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової
модульної рейтингової оцінки в балах оцінкам
за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність екзаменаційної
рейтингової оцінки в балах оцінці
за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
11-12	Відмінно
9-10	Добре
7-8	Задовільно
менше 7	Незадовільно

	Система менеджменту якості. Робочанавчальна програма навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудоі відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РНП 11.01.05-2018
		Стор.8 із 10	

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом одного семестру, дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

